

Teratogeniteit revisited

De omgang met mogelijk teratogene geneesmiddelen blijft actueel. Het onderwerp stond centraal in *Pharmaceutisch Weekblad* nummer 13 van 27 maart 2015.

Na de multidisciplinaire richtlijnen voor het gebruik van SSRIs en benzodiazepinen kwam afgelopen januari het *Handboek psychiatrie en zwangerschap* uit. De *evidence-based* adviezen over het gebruik van psychofarmaca moeten leiden tot een verbetering van de individuele begeleiding van de zwangere psychiatrische patiënt [1]. Overigens zijn de meeste psychofarmaca weinig teratogeen en zijn de risico's doorgaans beperkt.

Nederlands onderzoek laat zien dat, ondanks het zwangerschapspreventieprogramma, sommige zwangere vrouwen toch nog isotretinoïne gebruikten [2]. Circa 10% van de blootstellingen leidde tot een congenitale afwijking. Dit programma is niet erg effectief en het verzwaaarde programma in de Verenigde Staten lijkt niet veel beter. In dit *PW Wetenschappelijk Platform* beschrijven Dorlo e.a. een simulatiemethode om te bepalen hoe lang anticonceptie moet duren na het afsluiten van een behandeling met het teratogene antiparasiticum miltefosine [pagina 94]. Dit op een farmacokinetisch model en waarschijnlijkheidsrekening gebaseerde onderzoek is erg interessant. Het grote probleem bij teratogeniteit is dat klinisch onderzoek bij de doelgroep onmogelijk is. Soms is ook niet bekend in welke mate (spiegel) een geneesmiddel teratogeen is. De benadering van Dorlo c.s., of nog te ontwikkelen varianten daarvan, kan een belangrijke bijdrage zijn aan het anticonceptieve beleid bij middelen die zowel noodzakelijk (bij gebrek aan alternatieven) als teratogeen of anderszins potentieel schadelijk zijn.

Jacqueline Hugtenburg

Hugtenburg J. Teratogeniteit revisited. *PW Wetenschappelijk Platform*. 2015;9:e1518.

Oorspronkelijke artikelen

94 Translationele farmacokinetische modellering en simulatie om de duur van anticonceptie te bepalen na behandeling met miltefosine

Thomas P.C. Dorlo, Manica Balasegaram, Jos H. Beijnen, Peter J. de Vries en Alwin D.R. Huitema

102 Chronische behandeling met valproïnezuur verzwakt sommige, maar niet alle facetten van manie-achtig gedrag bij muizen

Jordy van Enkhuizen, Mark A. Geyer, Klaas Kooistra en Jared W. Young

Korte bijdragen

112 Intensieve aandacht voor pijnbeleid op de intensivere-unit; bekijft het effect op de incidentie van onacceptabele pijn na cardiothoracale chirurgie?

A.T. Hamilton-ter Brake, S.J.G.M. Ahlers, L. van Gulik, H.P.A. van Dongen en C.A.J. Knibbe

Casuïstische mededelingen

117 Intoxicatie met groene knolamaniet (*Amanita phalloides*)

J.J.W. (Hans) Ros, G. (Geesje) Semplonius, H.N. (Henneke) Mulder-Spijkerboer en H.J.M. (Erik) van Kan

Nederlands farmaceutisch onderzoek

in de internationale literatuur 111, 116, 120

Literatuur

- 1 Reinders C. Ander psychofarmaca gewenst? Switch voor zwangerschap. *Handboek psychiatrie en zwangerschap adviseert over gebruik psychofarmaca*. *Pharm Weekbl.* 2015 mrt 27;150(13):10-1.
- 2 Zomerdijk IM, Ruiters R, Houweling LM, Herings RM, Sturkenboom MCJM, Straus SMJM, Stricker BHC. Vrouwen die isotretinoïne gebruikten soms toch zwanger. Zwangerschapspreventieprogramma onvoldoende nageleefd. *Pharm Weekbl.* 2015 mrt 27;150(13):12-5.

Colofon redactieraad PW wetenschappelijk platform voorzitter Prof. dr. Bob Wilffert, Afdeling Farmacie, Basiseenheid Farmacotherapie & Farmaceutische Patiëntenzorg, Rijksuniversiteit Groningen / Klinische Farmacie en Farmacologie, Universitair Medisch Centrum Groningen **vice-voorzitter** Dr. Sander D. Borgsteede, Stichting Health Base, Houten / SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy, Leiden **leden** Dr. Bart J.F. van den Bemt, Afdeling Farmacie, Sint Maartenskliniek, Nijmegen; Ithamar H. Brinkman MSc, Martini Ziekenhuisapotheek, Groningen; Dr. Adrienne Faber, SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy, Leiden / Apotheek Stevenshof, Leiden; Dr. Jacqueline G. Hugtenburg, Apotheek Westwijk, Amstelveen / Afdeling Klinische Farmacologie en Apotheek, VU medisch centrum, Amsterdam; Dr. Rogier M. Klok, Pfizer, Capelle a/d IJssel; Drs. Marcel J. Kooy, Service Apotheek Koning, Amsterdam; Dr. Willemijn M. Meijer, KNMP Wetenschappelijk Instituut, Den Haag; Dr. Andrés Vermees, Erasmus MC, Rotterdam / Apotheek A15, Gorinchem; Drs. André Wieringa, Afdeling Klinische Farmacie, Isala, Zwolle **Toegevoegde leden** Mariël Croon, hoofdredacteur; Ir. Arjan K.S. Polderman, redacteur / secretaris